

Република Србија
Привредни апелациони суд
3 Пж. 5818/15
27.01.2016. године
Београд

ПРИВРЕДНИ АПЕЛАЦИОНИ СУД, у већу састављеном од судије Александре Поповић, председника већа, судија Младена Николића и Драгољуба Јанковића, чланова већа, у парници тужиоца „...“ ДОО - у стечају, чији је пуномоћник Ивана Росић, адвокат из Новог Сада, са умешачем на страни тужиоца АА, ..., чији је пуномоћник Божидар Бороња, адвокат из Новог Сада, против тужених: 1. ББ ... и 2. ВВ ..., чији је заједнички пуномоћник Дејан Гвожђан, адвокат из Новог Сада, ради побијања радњи утврђења, вредност предмета спора 100.000,00 динара, одлучујући о жалбама тужиоца и тужених, изјављеним против пресуде Привредног суда у Новом Саду П 1604/13 од 16.06.2015. године, у седници већа одржаној дана 27.01.2016. године, донео је

РЕШЕЊЕ

I ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба тужиоца и ПОТВРЂУЈЕ решење садржано у ставу III изреке пресуде Привредног суда у Новом Саду П 1604/13 од 16.06.2015. године.

II УКИДА СЕ пресуда Привредног суда у Новом Саду П 1604/13 од 16.06.2015. године, у ставу I, II и IV изреке и предмет ВРАЋА првостепеном суду у том делу на поновно суђење.

Образложење

Изрека првостепене пресуде гласи:

„ I УТВРЂУЈЕ СЕ да је без правног дејства према стечајној маси тужиоца пресуда на основу признања Основног суда у Новом Саду П 3648/2011 од 07.10.2011. године.

II ОДБАЦУЈЕ СЕ тужба тужиоца у делу у коме се тужбеним захтевом тражи да се побије у парничном поступку вођено код Основног суда у Новом Саду бр. П 3648/2011 процесна радња признања тужбеног захтева тужиоца ББ и ВВ поднетог дана 18.04.2011. године, ради утврђења ништавости уговора, а признатог на рочишту за главну расправу одржаном дана 07.10.2011. године од стране овлашћеног лица ДОО, ГГ.

III ОДБАЦУЈЕ СЕ тужба тужиоца у делу у којем тужилац тражи да се наложи РГЗ – Служби за катастар непокретности Нови Сад да изврши упис права својине у корист тужиоца непокретности:

- зграда бр. 1: породична стамбена зграда, зграда бр. 2: Породична стамбена зграда, зграда бр. 3: Помоћна зграда и зграда бр. 4: Помоћна зграда, саграђене на парцели бр. ... у површини од 03 а 66 м2,

- парцеле бр., земљиште уз зграду – објекат површине 15 м2, парцела њива 1. класе површине 98 м2, парцела њива 1. класе, површине 1 м2 и парцела њива 1. класе, површине 05 а 34 м2, све уписано у лист непокретности бр. ... КО ..., што су тужени дужни признати и трпети.

IV Свака странка сноси своје трошкове поступка. “

Против наведене пресуде, тужилац је благовремено изјавио жалбу против одлука из става II и III изреке и против одлуке о трошковима, при чему истиче да је првостепени суд у ставу I изреке усвојио захтев тужиоца и утврдио да је без правног дејства према стечајној маси пресуда Основног суда у Новом Саду П 1604/13 од 16.06.2013. године, али је погрешно одбацио тужбу у делу у коме је тражено побијање процесне радње предузете у парничном поступку, јер се у складу са чл. 119. ст. 3. Закона о стечају, тужбом може тражити и побијање процесне радње на основу које је донета извршна исправа.

Даље сматра да у погледу одлуке о одбачају тужбе у делу где се тражи налагање Републичком геодетском заводу – Служба за катастар непокретности Нови Сад, вршење уписа својине на предметним непокретностима, да без такве одлуке катастар неће дозволити упис непокретности.

У смислу жалбених навода, предложио је да се у побијаном делу првостепена пресуда укине или преиначи.

Тужени су жалбу изјавили због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права, побијајући је у ставу I изреке, уз указивање да је првостепени суд погрешно применио материјално право када је утврдио да је без правног дејства према стечајној маси пресуда на основу признања Основног суда у Новом Саду П 3648/11 од 07.10.2011. године, а погрешно су примењене одредбе чл. 122. и 123. ст. 1. Закона о стечају.

У смислу жалбених навода, предложио је да се првостепена пресуда укине и предмет врати на поновно суђење.

Испитујући правилност побијане пресуде, на основу одредбе члана 386. Закона о парничном поступку, Привредни апелациони суд налази да је жалба тужиоца делимично основана, те да је жалба тужених основана.

Према разлозима првостепене пресуде, ББ као прва страна, „...“ ДОО као друга страна и ВВ оглашен као трећа страна, су дана године, закључили Уговор о замени непокретности са садржином коју првостепени суд ближе цитира у образложењу. Уговор је оверен пред Основним судом у Новом Саду под бројем Ов. бр. 1.29799/08 од 13.06.2008. године. Основни суд у Новом Саду донео је пресуду на основу признања бр. П 3648/11 од 07.10.2011. године, у којој су тужилац ББ из ... и ВВ из ..., а тужени „...“ ДОО, а пресудом је утврђено да је Уговор о замени некретнине закључен у ..., године, оверен пред Општинским судом у Новом Саду, под пословним бројем Ов. бр. 1.29799/08 ништав и не производи правно дејство, уз налог РГЗ – Служба за катастар непокретности да изврши упис власништва на ББ из ..., односно да изврши враћање власништва на некретнинама у јавним евиденцијама у Служби за катастар непокретности Нови Сад, тако да се ББ упише као власник непокретности ближе назначених у пресуди.

Тужба у наведеном предмету поднета је 18.04.2011. године, а тужени је на рочишту од 07.10.2011. године, признао примарни тужбени захтев, при чему је

повучен евентуални тужбени захтев којим је тражио да се утврди да је Уговор о замени некретнина, раскинут.

Из прегледа неизвршених активних налога са обрачунатом каматом, који је издала НБС 11.11.2011. године, произилази да је рачун овде тужиоца био у блокади за износ од 8.386.172,38 динара.

„...“ d.o.o. је 02.08.2010. године дао založnu изјаву као založни дужник за дужника ГГ из ..., уз безусловну дозволу да се на основу те изјаве изврши упис založног права извршне вансудске хипотеке првог реда у корист повериоца а на непокретностима које су биле и предмет размене.

Такође, је 14.03.2011. године „...“ дао založnu изјаву као založни дужник за дуг дужника ГГ, за упис založног права извршне вансудске хипотеке у корист повериоца на истим непокретностима, а решењем РГЗ – Служба за катастар непокретности од 09.05.2011. године, дозвољен је упис у Лист непокретности бр. КО ... извршне вансудске хипотеке по založним изјавама у износу од 50.000,00 Еур, по средњем курсу НБС и то по основу обезбеђења на име Уговора о зајму, закљученог између АА и ГГ.

Решењем Привредног суда у Новом Саду Ст. Бр. 1116/11 од 09.11.2011. године, отворен је стечајни поступак над овде тужиоцем.

Привредни суд у Новом Саду донео је пресуду бр. П 298/13 од 18.10.2013. године, којим је у ставу I утврђено да је založна изјава од 02.08.2010. године ништава и не производи правно дејство, а ставом II је утврђено да је založна изјава од 17.03.2011. године ништава и не производи правно дејство, те је ставом III наложено Служби за катастар непокретности да успостави претходно стање и изврши брисање терета, што је наложено и IV ставом, те је та пресуда потврђена пресудом Привредног апелационог суда Пж. 9967/13 до 04.12.2014. године у ставу I и II, а у ставу III и IV је преиначена и у том делу тужба одбачена.

Тржишна вредност предметних објеката, односно непокретности, у тренутку признања тужбеног захтева износила је 142.000,00 Еур, или 14.449.338,00 динара, по средњем курсу НБС на дан 07.10.2011. године.

Првостепени суд цитира одредбе чл. 119. ст. 1. и 3. чл. 122. ст. 1. и 2. те чл. 123. ст. 1. Закона о стечају и налази да је тужилац на рочишту од 07.10.2011. године признао тужбени захтев а предлог за покретање стечајног поступка поднет је 23.08.2011. године, директор тужиоца ДД је извршио самоубиство ... године а 18.04.2011. године ББ и ВВ поднели су тужбу у предмету П 3648/11 и то са предлогом за одређивање привремене мере којом су навели да је пословање „...“ у дужем временском периоду несолвентно, односно да су пословни рачуни „...“ у блокади, те закључује да су овде тужени знали за неспособност плаћања тужиоца.

Рачун тужиоца био је у блокади на дан признања тужбеног захтева, те се овако предузетом радњом признања свакако оштећују остали повериоци, јер је имовина стечајног дужника умањена за непокретности које су побројане у изреци пресуде и стога првостепени суд доноси одлуку као у ставу I првостепене пресуде.

При наведеном, првостепени суд исказ ББ прихвата у делу где наводи да тужилац уговор није испунио, не прихвата исказ туженог ВВ да није знао за блокаду рачуна тужиоца у моменту подношења тужбе, кад супротно произилази из писмене документације и то тужбе од 18.04.2011. године, и предлога за обезбеђивање привремене мере где су овде тужени навели да је рачун, овде тужиоца, у блокади (због несолвентности).

Првостепени суд прихвата исказ сведока ГГ, која је изјавила да је њен супруг извршио самоубиство године, да је до тада био „...“, да је онда све прешло на њу и да је све признавала, јер је било говора да ће „...“ отићи у стечај, зато су и овде тужени тражили да им се призна тужбени захтев.

Првостепени суд даље, сходно чл. 119. Закона о стечају, закључује да се може вршити побијање процесних радњи на основу којих је донета извршна исправа, а то тужилац и ради подношењем тужбе за утврђење да је без правног дејства према стечајног маси извршна исправна пресуда на основу признања, па даље налази да тужбу треба одбацили у делу где тужбеним захтевом се тражи да се побије радња признања, јер је изреком пресуде обухваћена последица побијања а не може тужбеним захтевом да се тражи да се радња побије, те доноси одлуку као у ставу II изреке првостепене пресуде.

Даље првостепени суд закључује да су Законом о државном премеру и катастру су регулисани стручни послови и послови државне управе који се односе на катастар непокретности, а које обавља Републички геодетски завод – Служба за катастар непокретности у складу са законом као и поступак уписа промена на непокретностима и стварним правима на њима, те налази да је тужба у делу у коме се тражи да се наложи РГЗ – Служба за катастар непокретности да изврши упис права својине недозвољена, те као таква у том делу одбачена. Првостепени суд даље истиче да је донета извршна одлука којом је одлучено, тј. утврђено да је пресуда П 3647/11 без правног дејства, а она основ за упис.

Правилно је првостепени суд одлучио решењем као у ставу III изреке првостепене пресуде и одбацио тужбу у делу у којем је тужилац тражио да се наложи РГЗ – Служба за катастар непокретности да изврши упис права својине, на предметним непокретностима, правилно закључивши да је таква тужба недозвољена, са разлозима које прихвата и овај суд као другостепени, тј. да су Законом о државном премеру и катастру регулисани стручни послови и послови Државне управе који се односе на катастар непокретности а које обавља Републички геодетски завод – Служба за катастар непокретности, те да је регулисан и поступак уписа промена на непокретностима и стварним правима на њима и у том смислу се о захтевима за упис у катастар одлучује у складу са управним поступком а основ да дође до промена уписа може бити и судска одлука.

Међутим, када је у питању одлука првостепеног суда из става I изреке и става II, онда се изложено становиште првостепеног суда не може прихватити као правилно и у погледу тих одлука жалба тужиоца и жалба тужених су основане.

Према одредби чл. 119. ст. 1. Закона о стечају, прописано је да правне послове и друге правне радње закључене, односно предузете пре отварања стечајног поступка којима се нарушава равномерно намирeње стечајних поверилаца или оштећују повериоци, као и правне послове и друге правне радње којима се поједини повериоци стављају у погоднији положај, могу побијати стечајни управник у име стечајног дужника и повериоца и у складу са одредбама овог Закона.

Према ставу 3. истог члана, могу се побијати и правни послови правне и процесне радње, на основу којих је донета извршна исправа или које су предузете на основу извршне исправе или у поступку принудног извршења, ако испуњавају услов из става 1. овог члана, а ако захтев за побијање буде усвојен престаје дејство извршне исправе према стечајној маси.

Имајући у виду горе цитиране одредбе Закона о стечају, тужбом за побијање, у овом случају процесне радње и то: радње признања тужбеног захтева

која се десила у поступку пред Основним судом, тужбом се захтева да се предузетој процесној радњи одузме правно дејство, односно утврди да је иста без правног дејства и за такав захтев овде тужилац свакако има правни интерес, а тај правни интерес произилази и из цитиране одредбе Закона о стечају, јер се тужбом управо побија процесна радња, у овом случају изјава о признању тужбеног захтева, а на основу које процесне радње је донета сада правноснажна пресуда. Стога је о овом захтеву првостепени суд био дужан мериторно да одлучи.

Како од мериторног одлучивања о захтеву за побијање процесне радње (у овом случају изјава о признању тужбеног захтева) а у ком делу је првостепени суд одбацио тужбу, даље, зависи правилност одлучивања о последицама успешног побијања, а то је да престаје дејство извршне исправе (у овом случају правноснажне пресуде према стечајној маси), то је ваљало укинути и одлуку првостепеног суда којом је усвојио тужбени захтев са утврђењем да је без правног дејства према стечајној маси пресуда на основу признања П 3648/11 од 07.10.2011. године, па је у овом делу жалба тужених основана.

Дакле, у случају успешног побијања (у овом случају процесне радње) и у том смислу одлуке првостепеног суда да је без правног дејства предузета процесна радња признања тужбеног захтева у предмету Основног суда П 3648/11, тада би суд као последицу успешног побијања предузете процесне радње, могао усвојити захтев тужиоца, али само тако да се утврди да је престало дејство правноснажне пресуде о којој је у конкретном случају реч, према стечајној маси. Дакле, не да је без правног дејства наведена пресуда, него да је престало дејство те пресуде.

Из наведених разлога, полазећи од становишта да је одлучивање о захтеву тужиоца о престанку дејства правноснажне пресуде условљено мериторним одлучивањем о захтеву за побијању процесне радње, тј. престанку правног дејства процесне радње, признање тужбеног захтева, првостепену пресуду је ваљало укинути у ставу I и II изреке и вратити првостепеном суду на поновни поступак и одлучивање.

Првостепени суд ће, у поновном поступку, полазећи од горе изнетих примедби, поновном оценом изведених доказа утврдити чињенично стање и на исто правилно применити горе цитиране одредбе Закона о стечају, као и одредбе из члана 122 и 123 истог закона, те донети одлуку о захтеву тужиоца.

У поновном поступку, првостепени суд ће одлучити о трошковима поступка, јер трошкови поступка зависе од исхода спора и успеха странака у спору.

Из наведених разлога, применом одредбе чл. 401. тач. 2. и чл. 391. ст. 1. Закона о парничном поступку, одлучено је као у изреци.

МН/ББ

Председник већа – судија
Александра Поповић, с.р.

За тачност отправака